

Ģimenes atkalapvienošanas
praktisko aspektu līkloči:

vai nav solis atpakaļ?

Rīgā 2023. gada 19. decembrī

Gimenes atkalapvienošanās (ĢA)

un patvēruma tiesības

**Personas ar bēgļa vai alternatīvo statusu
(Patvēruma likuma 54. pants)**

**Personas ar pagaidu aizsardzību
(Patvēruma likuma 62. panta otrās daļas
2 punkts)**

Dublinas regula

**Ģimenes locekļi un radnieki/Imigrācijas
likums**

GA un pagaidu aizsardzība (I)

- Ukrainas pilsonis
- Sieva - Krievijas pilsoņe
- Vīrs pirmais atbrauca uz Latviju, sieva palika Krievijā
- Latvija.lv - PMLP apstiprina ielūgumu vīzas saņemšanai
- LR vēstniecība izsniedz vīzu

GA un pagaidu aizsardzība (II)

- Vīrs vērsās PMLP ar jautājumiem, kā kārtot uzturēšanās atļauju sievai
- PMLP atbilde:

1. Personas ar pagaidu aizsardzības statusu nevar aicināt ģimenes locekļus uzturēties Latvijā!
2. Ja Jums būtu cita veida uzturēšanās atļauja, tad, iespējams, Jūsu sieva varētu pretendēt uz uzturēšanās atļauju.
3. Pašlaik, pēc Jūsu sniegtās infotmācijas, Jūsu sieva nevar pretendēt ne uz kādu statusu Latvijā.

Ja Jūsu sievai ir Ukrainas pastāvīgā uzturēšanās atļauja un viņa kopā ar Jums bēg no Ukrainas kara dēļ, tad viņa var pretendēt uz pagaidu aizsardzību.

Lūdzu sniedziet vairāk informācijas, lai varam atbildēt uz Jūsu jautājumu.

GA un pagaidu aizsardzība (III)

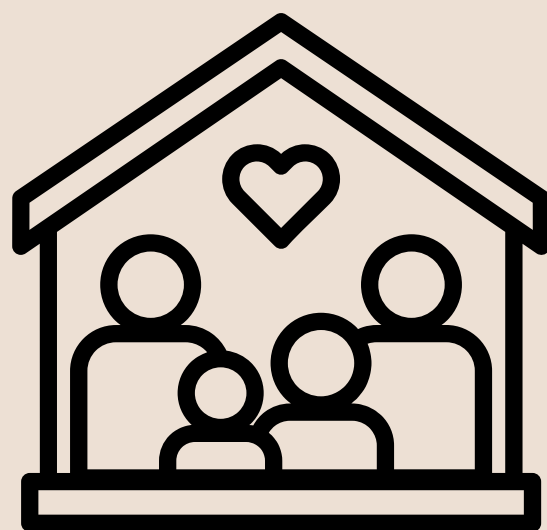
Personas ar pagaidu aizsardzību var aicināt ģimenes locekļus, jo:

- 1) Patvēruma likuma 62. panta otrās daļas 2. punkts;
- 2) Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likuma 1. panta pirmā daļa un 1. (prim)pants.

1. pants. Likuma mērķis

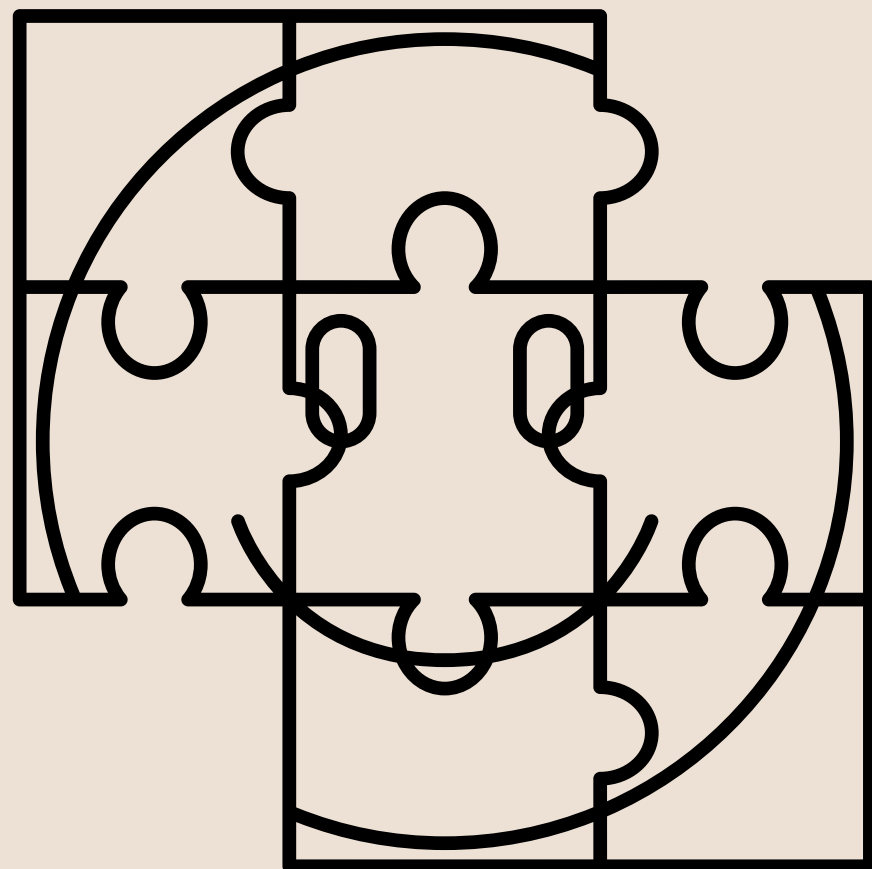
(1) Likuma mērķis ir atbalsta sniegšana Ukrainas civiliedzīvotājiem, kuri izceļo no Ukrainas vai kuri nevar atgriezties Ukrainā Krievijas Federācijas izraisītā bruņotā konflikta dēļ šā bruņotā konflikta norises laikā, kā arī vispārēja atbalsta sniegšana Ukrainas sabiedrībai. Šajā likumā paredzētais atbalsts tiek sniegts bruņotā konflikta norises laikā. Ukrainas civiliedzīvotāji šā likuma izpratnē ir Ukrainas pilsoņi un viņu ģimenes locekļi, kā arī personas, kuras Ukrainā saņēmušas pastāvīgās uzturēšanās atļauju un nevar atgriezties savas pilsonības valstī, bezvalstnieka statusu vai starptautiskās aizsardzības statusu, un to ģimenes locekļi.

GA Dublinas regulas kontekstā

- Personai palika 18 gadi augustā
- Septembrī persona iesniedza patvēruma iesniegumu
- Māte Vācijā
- Dublinas regulas 7. panta 2. punkts: “Saskaņā ar šajā nodaļā izklāstītajiem kritērijiem atbildīgo dalībvalsti nosaka, pamatojoties uz stāvokli, kāds bija, pieteikuma iesniedzējam pirmo reizi iesniedzot starptautiskās aizsardzības pieteikumu dalībvalstij”
- Lēmums par lietas ierosināšanu Latvijā, bet personiskās intervijas laikā persona varēs izteikties par humāniem apsvērumiem - (veselības stāvokli) un nepieciešamību apvienoties ar māti Vācijā.

ĢA ar personām,
kurām piešķirts
bēgļa vai
alternatīvais statuss

Izaicinājumi

- Ceļošanas dokumentu trūkums
- Nevienveidīga valsts iestāžu prakse
- Pieeja LR vēstniecībām
- Ceļojuma izmaksas
- Personām ar alternatīvo statusu - tiesības uz ĢA tikai pēc 2 gadiem kopš statusa saņemšanas

Pieeja Latvijas vēstniecībām (I)

Problēma:

- Drošības situācijas dēļ valsts neizsniedz vīzas uz valstīm, kurās atrodas Latvijas vēstniecība

Iespējamie risinājumi:

- tiesības iesniegt pieteikumus citu ES valstu vēstniecībās
vai
- samazināt ierašanās skaitu vēstniecībā

Ģimene no Afganistānas: I

Veiksmīgi izmantoja (atbalsts no ĀM Konsulārā departamenta) Ungārijas vēstniecību Irānā (līgums ar Latviju, tiesības izsniegt vīzas Latvijas vārdā). Ģimene ieradās Latvijā 30.03.2023.

Ģimene no Afganistānas: II

Pēc 2 mēnešiem ĀM Konsulārais departaments, citā, bet pēc faktiskiem apstākļiem līdzīgā lietā, atsakās sadarboties ar Ungārijas vēstniecību Irānā un neveicina vīzas pieteikumu iesniegšanu Iranā.

EST spriedums lietā C-1/23 PPU

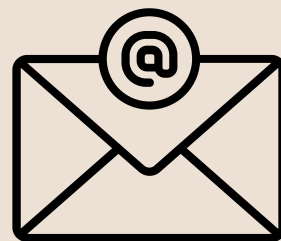
Situācija mainās, kad iepazīstina ar spriedumu, kurā pasvītrots:

- Direktīvas par tiesībām uz ģimenes atkalapvienošanas efektīvā iedarbība;
- Pienākums nodrošināt elastīgu pieeju vīzas pieteikuma iesniegšanai, samazinot ierašanās skaitu vēstniecībā

Pieeja Latvijas vēstniecībām (II)

Iespējamais risinājums

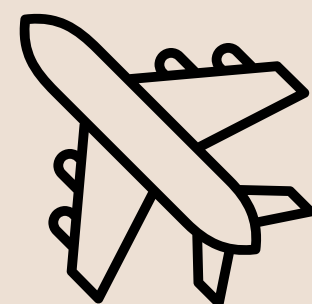
Ģimene, atrodoties Afganistānā, iesniedz vīzas pieteikumu Latvijas vēstniecībai Turcijā

Pa pastu/e-pastu nosūtot dokumentus vīzas pieprasīšanai (vīzas pieteikuma anketas, apstiprinātie ielūgumi, pases kopijas, radniecību apliecinošie dokumentu, fotogrāfijas, ceļojuma apdrošināšana, lūgums atbrīvot no valsts nodevas). Fiziskā ierašanās nav nepieciešama!

Vēstniecība veic drošības pārbaudes un pozitīva lēmuma gadījumā sazinās ar Turcijas ĀM

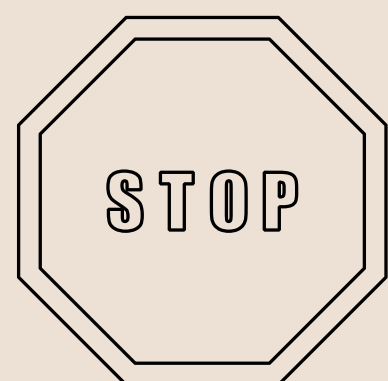
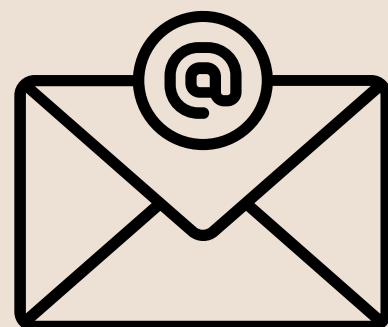
Lai ieceļotu Turcijā, ģimene pieprasa Turcijas vēstniecībā Kabulā elektroniskās vīzas. Latvijas vēstniecība lūgs Turcijas ĀM apstiprināt ģimene elektroniskās vīzas, izskaidrojot to, ka ir tiesības uz atkalapvienošanos ar personu, kurai ir bēgļa statuss, kas ir pielīdzināms Latvijas valstspiederīgajam statusam.

Ģimene ierodas Latvijas vēstniecībā Turcijā, saņem vīzu un tajā pašā dienā lido uz Latviju

Pieeja Latvijas vēstniecībām (III)

Realitāte

Ģimene, atrodoties Afganistānā, iesniedz vīzas pieteikumu Latvijas vēstniecībai Turcijā

Pa pastu/e-pastu nosūtīja dokumentus vīzas pieprasīšanai (vīzas pieteikuma anketas, apstiprinātie ielūgumi, pases kopijas, radniecību apliecinošie dokumenti, fotogrāfijas, ceļojuma apdrošināšana, lūgums atbrīvot no valsts nodevas).

Vēstniecība veica drošības pārbaudes, pieņēma pozitīvu lēmumu, apsola sazināties ar Turcijas ĀM

Lai ieceļotu Turcijā, ģimene pieprasa Turcijas vēstniecībā Kabulā elektroniskās vīzas. Latvijas vēstniecība sazinājās ar Turcijas ĀM, bet Turcija atsaka ģimenei vīzu izsniegšanu, lai ieceļotu Turcijā. Ģimenei ir jāmeklē citas valstis, kurās ir Latvijas vēstniecība, un kurās ir iespējams ieceļot.

Pieeja Latvijas vēstniecībām (IV)

Turpmākie mēģinājumi
atrisināt

1) Vēstniecību un iespēju apzināšana

e-pasti Latvijas Ārlietu
ministrijas Konsulārajam
departamentam

2) Zvani uz dažādām vēstniecībām

Uzbekistāna, AAE, Indija, Irāna,
Kazahstāna

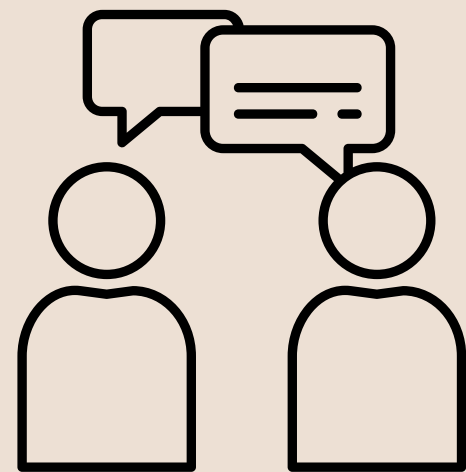
3) Iesniegums Ārlietu ministrijai- situācijas juridiskā analīze

Pieeja Latvijas vēstniecībām (IV)

Problēma: Krievijas iebrukums Ukrainā

- Persona Latvijā saņēma bēgļa statusu 2023. gada janvārī.
- Personas sieva un nepilngadīgie bērni ieradās Turcijā 2022. gada decembrī.
- Latvijas vēstniecība Turcijā epastā norādīja, ka dokumentus uzturēšanās atļaujai nepieņem, tāpēc ir jāsniedz dokumenti vīzu saņemšanai.
- Atsaka pieņemt dokumentus vīzai

Pieeja Latvijas vēstniecībām (V)

**Problēma: Krievijas
iebrukums Ukrainā**

- Vēstniecība tomēr pieņēma dokumentus vīzu saņemšanai.
- Bet vēlāk pieņem lēmumu par atteikumiem izsniegt vīzas. Pamatojums: ĢA procedūra, tāpēc jāformē uzturēšanās atļaujas.
- Pretrunas ar informāciju, ko vēstniecība sniedza iepriekš.
- Lēmums tika apstrīdēts, vēlāk pārsūdzēts ART. Šorīd notiek tiesvedība.

**Komunikācijas problēma par pareizo, ātro
un efektīvo procedūru**

Prasība par finanšu līdzekļu esamību (I)

Problēma: Imigrācijas likuma
piemērošana bēgļu ĢA
procedūrām

Ģimene no Afganistānas: I

Persona ar bēgļa statusu Latvijā uzsāka ĢA procedūru uzreiz pēc statusa saņemšanas:

- dzīvo patvēruma meklētāju izmitināšanas centrā Muceniekos,
- nav nodarbināts,
- dokumenti par finanšu līdzekļiem netika prasīti

Ģimene no Afganistānas: II

Persona ar bēgļa statusu Latvijā uzsāka ĢA procedūru 9 mēnešus pēc statusa saņemšanas:

- ir darbs;
- ir dzīvoklis
- PMLP pieprasa finanšu līdzekļus

Prasība par finanšu līdzekļu esamību (II)

Tiesiskie jautājumi

- Patvēruma likuma 54. pants - nosacījumu nav (izņemot tiesības uz ĢA personām ar alternatīvo statusu)
- Uz Patvēruma likuma 54. panta pamata izdoti MKN 21.06.2010. "Uzturēšanās atļaujas noteikumi"
- Direktīvas 2003/86/EK 12. pants - Dalībvalstis var pieprasīt, lai bēgļi ievērotu nosacījumus, ko paredz 7. panta 1. punkts, ja pieteikums par ģimenes atkalapvienošanos nav iesniegts trīs mēnešos pēc bēgļa statusa piešķiršanas.

A photograph of a refugee camp with several white tents. A woman in a brown dress and headscarf is walking away from the camera. In the background, there are other people, laundry hanging on a line, and a child in a pink jacket. The scene is set in a dusty, open area with mountains in the distance.

Paldies par uzmanību!